

Posudek vedoucí diplomové práce

Kamenický, Matůš: *Surfing pohľadom karnálnej metódy*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2023, 61 stran a film *Na vlně života: Surfing pohľadom karnálnej metódy* (24 min).

Předložená diplomová práce se zabývá tématem surfingu, a to z několika perspektiv: surfing jako fyzická aktivita, surfing jako sport a surfing jako subkultura. Stěžejním tématem je surferský habitus, teoreticky a metodologicky práce vychází především z Bourdieho (1998) a Wacquanta a dominuje v ní karnální metoda (Wacquant 2004, 2015). Hlavní výzkumnou otázkou je to, jaký je surferský habitus a jak se utváří každodenní praxí (s. 11).

Výzkum probíhal v jižním Portugalsku, zejména v okolí města Faro. První fáze výzkumu začala v roce 2021, intenzivněji se autor výzkumu věnoval v roce 2023. Poprvé si autor vyzkoušel surfing v roce 2018, lze tedy říci, že postupně prostoupil do insiderské pozice. Matůš Kamenický použil kvalitativní metodologii, a to zejména karnální metodu, biografickou a autobiografickou metodu, zúčastněné pozorování, polostrukturované a nestrukturované rozhovory.

Diplomová práce je rozdělena do pěti bloků. První blok tvoří úvod, metodologie a historie surfingu, druhý blok se zaměřuje na specifika surfingu jako subkultury a na dílčí témata, jakými jsou hierarchie, lokalita, etiketa, znalosti počasí a pohybu mořských vln, ritualizace. Další bloky se věnují estetice, zraněním a surfařské škole AMAR. Součástí práce je i slovník specifických pojmů, shrnutí a závěr.

Textová část práce nabízí velmi pestrý vhled do vnímání surfingu jeho protagonisty. Matůš Kamenický zdůrazňuje, že jádro této subkultury je do výrazné míry postavené na transcendentální tělesné zkušenosti a tato myšlenková linie prostupuje i do filmové části práce. Ve filmu *Na vlně života* využívá autor kombinaci observačního a poetického modu podle Nicholse (2010), sám Matůš Kamenický uvádí užití performativního modu (s. 15), o čemž by bylo možné diskutovat. Při natáčení využil GoPro kamery, kterou v průběhu surfování i ztratil, dále záběrů z dronu. Kombinace záběrů s hudbou, kterou produkují sami surfeři, což se divák dozví až na samotném konci filmu, vnáší do filmu poetický rozměr. Autor v rámci užití karnální metody uvádí, jak ho soustředění na pořizování záběrů z GoPro kamery výrazně omezovalo při koncentraci na surfing, a kamera se tak stala jako objekt opravdu součástí karnálního výzkumu.

Kombinace textu a filmu umožňuje výborný vhled do života surfařů. Informace o etiketě a hierarchii ukazují na vnitřní pravidla dané skupiny. Matuš Kamenický se zamýšlí nad profesionalizací a komercionalizací surfingu a nad rolí těchto procesů při formování této aktivity. Pojímání surfingu jako čisté formy sportu podle řady surfařů a Matuše Kamenického upozaduje původně subkulturně laděné transcendentální vnímání, jež mělo významný potenciál proměny habitu surfařů k duchovním sférám života.

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci magisterského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce A - výborně.

Dne 16. 8. 2023

PhDr. Livia Šavelková, Ph.D.